

UCHWAŁA NR 1 XIX KZD

**ws. zasad przeprowadzania wyborów i odwoływania członków wszystkich władz Związku oraz przyczyn utraty członkostwa we władzach Związku,
zm. Uchwałą nr 6 XXI KZD, Uchwałą nr 3 XXIII KZD, Uchwałą nr 4 XXIII KZD
i Uchwałą nr 3 XXVIII KZD
(tekst jednolity)**

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 35 ust. 7, § 39 ust. 2 oraz § 52 Statutu NSZZ „Solidarność”, określa zasady wyboru i odwoływania członków władz Związku wymienionych w § 34 Statutu oraz przyczyny utraty członkostwa we władzach Związku:

Podstawowe zasady wyborcze

§ 1

Niniejszy paragraf określa zasady wyborcze ujęte w postanowieniach § 50 ust. 2 Statutu NSZZ „Solidarność”:

- 1) kandydatem może być członek Związku spełniający jeden z następujących warunków:
  - a) będący członkiem władzy stanowiącej, która dokonuje wyboru, spełniający wszystkie wymogi określone w uchwale Krajowego Zjazdu Delegatów, legitymujący się co najmniej sześciomiesięcznym, nieprzerwanym okresem przynależności do Związku, bezpośrednio poprzedzającym wybór; powyższy okres przynależności nie dotyczy organizacji nowotworzonych z wyjątkiem powstałych w wyniku połączenia lub podziału organizacji już istniejących;
  - b) należący do jednostki organizacyjnej, której władza dokonuje wyboru, spełniający wszystkie wymogi określone w uchwale Krajowego Zjazdu Delegatów, mogący wykazać się co najmniej pięcioletnim nieprzerwanym okresem przynależności do Związku, bezpośrednio poprzedzającym wybór oraz uzyskaniem pisemnego poparcia swojej kandydatury przez co najmniej 25% uprawnionych do głosowania, w określonym przez ordynację wyborczą terminie;
- 2) kandydat na następujące funkcje związkowe:
  - a) delegata do władzy stanowiącej, wymienionej w § 34 ust. 2 punkty od 3 do 7 Statutu NSZZ „Solidarność”,
  - b) członka władzy wykonawczej, wymienionej w § 34 ust. 3 punkty od 3 do 7 Statutu NSZZ „Solidarność”,
  - c) członka władzy kontrolnej, wymienionej w § 34 ust. 5 punkty od 3 do 7 Statutu NSZZ „Solidarność”,
ma obowiązek dołączyć do zgłoszenia ankietę osobową, zatwierdzoną uchwałą Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, wypełnioną zgodnie ze stanem faktycznym,
- 3) głosowanie odbywa się w sposób tajny,
- 4) wyborcy przysługuje jeden głos,
- 5) głosować można tylko osobiście,
- 6) głosuje się na poszczególnych kandydatów,
- 7) wybory są ważne, gdy wzięła w nich udział co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
- 8) do wyboru konieczne jest uzyskanie przez kandydata więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, z tym, że głosów ważnych musi być więcej niż głosów nieważnych.

§ 2

1. Wszystkie władze Związku pochodzą z wyborów bezpośrednich z zastrzeżeniem postanowień §§ 35 i 39 Statutu NSZZ „Solidarność”.
2. Za wybory bezpośrednie uważa się wybory władzy wykonawczej i władzy kontrolnej, przeprowadzone przez daną władzę stanowiącą.
3. W szczególnych przypadkach – za zgodą zarządu regionu lub uprawnionej przez niego regionalnej komisji wyborczej – wybory władzy wykonawczej i kontrolnej podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, mogą być przeprowadzone poza miejscem obrad zakładowego lub międzyzakładowego zebrania członków lub delegatów. Wybory poza zebraniem tzw. z urną muszą spełniać następujące wymogi:
  - 1) wniosek komisji zakładowej lub międzyzakładowej wraz z uzasadnieniem, o przeprowadzenie wyborów z urną, musi uzyskać akceptację zarządu regionu lub regionalnej komisji wyborczej;
  - 2) wniosek musi zawierać dokładne terminy, w tym dni i godziny, przeprowadzenia wyborów;
  - 3) przy każdej urnie musi być stale obecnych, co najmniej dwóch członków komisji skrutacyjnej;
  - 4) każdy uprawniony do głosowania pisemnie potwierdza:
    - fakt pobrania karty do głosowania
    - fakt oddania głosu tj. wrzucenia karty do urny;
  - 5) po zakończeniu głosowania i obliczeniu głosów, komisja skrutacyjna sporządza protokół;
  - 6) wybory muszą być nadzorowane przez regionalną komisję wyborczą.
- 3a. W szczególnych przypadkach – za zgodą zarządu regionu lub uprawnionej przez niego regionalnej komisji wyborczej – wybory władz podstawowych jednostek organizacyjnych Związku mogą być przeprowadzone przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zasady oraz sposób przeprowadzania wyborów w tym trybie określa uchwała Komisji Krajowej.
4. Wybory władzy wykonawczej terenowej organizacji międzyzakładowej, o której mowa w postanowieniach § 19 ust. 5 Statutu NSZZ „Solidarność”, mogą być przeprowadzone, zgodnie z postanowieniami § 35 ust. 7 Statutu NSZZ „Solidarność”, przez właściwy zarząd regionu. W organizacjach tych kandydatami do władzy wykonawczej mogą być członkowie innej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku. Szczegółowe zasady wyboru tych władz określa odrębna uchwała Krajowego Zjazdu Delegatów.
5. Wybory delegatów wchodzących w skład władzy stanowiącej, o których mowa w postanowieniach § 39 Statutu NSZZ „Solidarność”, przeprowadza się w okręgach wyborczych. Liczbę miejsc mandatowych we władzy stanowiącej, przypadających poszczególnym okręgom wyborczym, określa na podstawie liczby członków Związku – z zachowaniem zasady proporcjonalności – władza wykonawcza danej jednostki organizacyjnej Związku. Władza ta określa też minimalną wielkość okręgu. Jednostki organizacyjne Związku, niespełniające warunku minimalnego okręgu, mogą wybierać delegatów w wyborach pośrednich w okręgach łączonych. Okręgi łączone tworzą jednostki organizacyjne, które wspólnie spełniają warunek okręgu minimalnego, reprezentowane przez elektorów, wybranych przez jednostki organizacyjne Związku, tworzące ten okręg.
6. Wewnętrzne jednostki organizacyjne podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, działające na terenie jednego regionu, stanowią jeden okręg wyborczy uprawniony do wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionu lub elektorów, o których mowa w ust. 5.

7. Członków Związku, należących do jednostek organizacyjnych Związku tworzących okręg wyborczy, nie można wliczać do innego okręgu wyborczego, uprawnionego do wyboru delegatów władzy stanowiącej danego szczebla.

§ 3

1. Nie ogranicza się liczby kandydatów do władzy stanowiącej, wykonawczej oraz kontrolnej; zasada ta nie jest sprzeczna z uzależnieniem wpisu na listę kandydatów od uzyskania poparcia określonej liczby delegatów, członków władzy stanowiącej lub od zgłoszenia kandydatury do odpowiedniej komisji, w określonym terminie. Każdy uprawniony do głosowania może zgłosić kandydatów lub udzielić poparcia koniecznego dla zarejestrowania kandydatury, w liczbie nie większej niż jest miejsc mandatowych w danym wyborze.
2. Kandydowanie na określoną funkcję związkową nie może pozbawiać kandydującego możliwości kandydowania na inną funkcję związkową.
3. Po wpisaniu na listę kandydatów wycofanie kandydata z tej listy może nastąpić tylko na jego wniosek. Wycofanie nie może nastąpić w trakcie głosowania.
4. Każdemu uprawnionemu do głosowania przysługuje w każdej fazie wyborów pełna swoboda podejmowania decyzji wyborczych.
5. Do ważności wyborów wymagany jest udział w głosowaniu, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Liczbę osób biorących udział w głosowaniu określa się na podstawie wyjętych z urny kart wyborczych.
6. Kandydatów na liście umieszcza się w kolejności alfabetycznej, z zastrzeżeniem postanowień § 5 pkt 4.

§ 4

1. Przy odwoływaniu członka władz Związku stosuje się odpowiednio zasady postępowania jak przy dokonywaniu wyboru na daną funkcję. Odwołanie jest skuteczne, jeśli w szczególności zostaną zachowane poniższe zasady:
  - 1) termin posiedzenia władzy stanowiącej, na którym ma być przeprowadzone głosowanie o odwołanie, został podany zgodnie z wymogami § 10,
  - 2) wniosek dotyczący odwołania poszczególnych osób został zgłoszony przez:
    - a) członka władzy stanowiącej, lub
    - b) zarząd komisaryczny, zgodnie z procedurą określoną w postanowieniach § 56 ust. 3 Statutu NSZZ „Solidarność”,
  - 3) głosowanie jest tajne,
  - 4) każdy z głosujących ma tylko dwie możliwości głosowania: za odwołaniem lub przeciw odwołaniu,
  - 5) w głosowaniu wzięła udział co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
  - 6) głosów ważnych było więcej niż nieważnych,
  - 7) wśród głosów ważnych było więcej za odwołaniem niż przeciw odwołaniu.
2. Wniosek o odwołanie wraz z uzasadnieniem musi być złożony na piśmie.

§ 5

Wybory władzy danej jednostki organizacyjnej Związku lub jej części można przeprowadzić w oparciu o klucz wyborczy, to znaczy, że liczba wszystkich miejsc mandatowych lub określona ich część, będąca przedmiotem danego głosowania, może być podzielona pomiędzy określone obwody wyborcze czyli listy cząstkowe. Przy zastosowaniu tej procedury muszą być stosowane następujące zasady:

- 1) liczba miejsc mandatowych przypadająca poszczególnym obwodom wyborczym winna być przydzielana proporcjonalnie do liczby członków Związku zrzeszonych w tych obwodach,
- 2) o wyborze kandydatów z poszczególnych list częściowych decydują wyniki głosowania, w którym uczestniczą wszyscy uprawnieni do wyboru danej władzy (nie tylko członkowie lub delegaci z danego obwodu wyborczego),
- 3) każda lista częściowa jest traktowana jako osobna lista wyborcza, wobec której stosuje się wszystkie zasady wyborcze decydujące o wyborze kandydata na poszczególne funkcje związkowe. Dla każdej listy z osobna można sporządzić listę rezerwową,
- 4) kolejność umieszczania kandydatów na listach częściowych może być ustalona w wyniku prawyborów przy zastosowaniu ogólnych zasad wyborczych,
- 5) kandydowanie na tę samą funkcję związkową z listy w jednym z obwodów wyborczych uniemożliwia kandydatowi możliwość ubiegania się o tę samą funkcję z listy innego obwodu wyborczego.

§ 6

1. Władza stanowiąca może podjąć decyzję o tworzeniu list rezerwowych na poszczególne funkcje związkowe, z wyjątkiem funkcji przewodniczącego władzy wykonawczej.
2. Osoby, które kandydowały na określoną funkcję związkową będącą przedmiotem głosowania i uzyskały w ostatniej turze ważnego głosowania ponad połowę głosów ważnych, lecz nie znalazły się na miejscach mandatowych, zostają umieszczone na liście rezerwowej na daną funkcję, w kolejności otrzymanych głosów w ostatniej turze głosowania. Przed umieszczeniem na liście rezerwowej, dana osoba musi wyrazić na to zgodę.
3. Ponadto na liście rezerwowej mogą być w dalszej kolejności umieszczani kandydaci, którzy zostali wybrani na tę listę w dodatkowym głosowaniu lub głosowaniach.
4. Jeśli na podstawie wyników głosowania nie można rozstrzygnąć – ze względu na równą liczbę głosów uzyskanych przez kandydatów – kolejności na liście rezerwowej, wówczas należy przeprowadzić dodatkowe głosowania ustalające kolejność pomiędzy nimi. Rozstrzygnięcie zapada zwykłą większością głosów.

§ 7

1. W przypadku ustalenia przez uprawnioną do tego władzę, że dana funkcja nie jest obsadzona, wówczas wakuujące miejsce obsadza się pierwszą osobą z listy rezerwowej. Jeżeli jest to niemożliwe ze względu na brak listy rezerwowej, należy przeprowadzić wybory uzupełniające.
2. Wybory uzupełniające przeprowadza się przy zachowaniu zasad wyborczych obowiązujących przy wyborach do władz Związku.
3. Osoba wybrana w wyborach uzupełniających pełni funkcję do końca kadencji związanej z daną funkcją, na którą została ona wybrana.
4. Osoba, która została członkiem władzy wykonawczej lub kontrolnej danej jednostki organizacyjnej Związku w czasie kadencji, a była na liście rezerwowej, co najmniej do jednej z tych władz, zostaje z tym momentem usunięta z każdej z tych list.
5. Osoba umieszczona na liście rezerwowej nie może uzyskać mandatu członka władzy, której lista ta dotyczy, w przypadku wcześniej złożonej rezygnacji z listy rezerwowej lub odwołania. Odwołanie z listy rezerwowej odbywa się na takiej samej zasadzie jak odwołanie z pełnionej funkcji związkowej.

§ 8

1. Wyniki wyborów ustala komisja skrutacyjna, którą wybiera się przed rozpoczęciem procedury wyborczej.
2. Członkami komisji skrutacyjnej mogą być tylko członkowie Związku, nie muszą natomiast posiadać biernego i czynnego prawa wyborczego.
3. Członkowie komisji skrutacyjnej nie mogą kandydować na funkcje, które są przedmiotem głosowania, którego wyniki ustala dana komisja skrutacyjna.

§ 9

Komisja skrutacyjna sporządza protokół z wyborów, który musi zawierać następujące informacje: jakich wyborów protokół dotyczy, liczbę osób uprawnionych do głosowania, liczbę osób biorących udział w głosowaniu, liczbę wydanych kart do głosowania, liczbę głosów ważnych, liczbę głosów nieważnych, liczbę głosów niezbędnych do ważności wyborów; wykaz wszystkich kandydatów i otrzymanych przez nich liczby głosów w poszczególnych turach głosowania oraz wyniki głosowania - w tym: listę osób które uzyskały w wyniku głosowania mandat do pełnienia funkcji będącej przedmiotem głosowania, listę kandydatów kwalifikujących się do następnej tury wyborów w przypadku nie obsadzenia wszystkich miejsc mandatowych lub kolejność na liście rezerwowej wybranych kandydatów, jeżeli lista taka była tworzona. Protokół komisji skrutacyjnej musi zawierać również: datę przeprowadzonych głosowań wyborczych; skład osobowy i podpisy członków komisji skrutacyjnej oraz informacje o zmianach w jej składzie. Jeżeli któryś z członków komisji skrutacyjnej wnosi zastrzeżenia dotyczące głosowań wyborczych, winny one być umieszczone w protokole komisji skrutacyjnej.

§ 10

1. Termin wyborów lub odwołania członków władz organizacji zakładowych, międzyzakładowych, zakładowych organizacji koordynacyjnych oraz organizacji podzakładowych, oddziałowych, wydziałowych i innych wewnętrznych jednostek organizacyjnych, musi być podany – przez władzę wykonawczą danej jednostki – do wiadomości członkom Związku uprawnionym do ich wyboru, co najmniej 14 dni przed wyborami.
2. Władze wykonawcze organizacji zakładowych, międzyzakładowych oraz zarejestrowanych w danym regionie organizacji podzakładowych, oddziałowych lub wydziałowych, mają obowiązek poinformowania regionalną komisję wyborczą o terminie mających się odbyć wyborów lub odwołania członków władz tej organizacji, nie później niż 14 dni przed ich rozpoczęciem. Termin ten dotyczy również wyborów władz w branżowych i problemowych jednostkach organizacyjnych oraz innych jednostkach organizacyjnych Związku zarejestrowanych w danym regionie.
3. Termin wyborów lub odwołania członków władz w ponadzakładowych jednostkach organizacyjnych musi być podany – przez władzę wykonawczą danej jednostki – do wiadomości delegatom co najmniej 21 dni przed ich rozpoczęciem.
4. Władze wykonawcze regionu, krajowych branżowych jednostek organizacyjnych oraz innych jednostek organizacyjnych Związku rejestrowanych przez Komisję Krajową, mają obowiązek poinformować Krajową Komisję Wyborczą o terminie mających się odbyć wyborów lub odwołania członków władz tej jednostki organizacyjnej, nie później niż 14 dni przed ich rozpoczęciem.

§ 11

1. Nadzór nad wyborami władz jednostek organizacyjnych Związku, zarejestrowanych w danym regionie, sprawuje regionalna komisja wyborcza, powołana przez właściwy zarząd regionu.
2. Nadzór nad wyborami władz regionów, krajowych sekcji, krajowych sekretariatów oraz innych jednostek Związku zarejestrowanych przez Komisję Krajową, a także delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów sprawuje Krajowa Komisja Wyborcza, powołana przez Komisję Krajową.
3. Uprawnienia komisji wyborczych, o których mowa w ust. 1 i 2 określa Komisja Krajowa.
4. Szczegółowe postanowienia dotyczące zasad wyborczych, w tym Ordynację Wyborczą NSZZ „Solidarność” zawierającą reguły wyborcze obowiązujące w Związku, z wyjątkiem wyborów dokonywanych przez Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, uchwała Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Przyczyny utraty mandatu delegata lub członkostwa we władzach Związku

§ 12

1. Kandydat, który nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 2–7, może być dopuszczony do wyborów pod warunkiem złożenia pisemnego oświadczenia o rezygnacji z pełnionych funkcji lub stanowisk będących przeszkodą w sprawowaniu funkcji związkowych.
2. Funkcji członka władzy wykonawczej danej jednostki organizacyjnej Związku, nie można łączyć z funkcją członka władzy kontrolnej tej jednostki, zgodnie z postanowieniem § 47 ust. 2 Statutu NSZZ „Solidarność”.
3. Funkcji związkowych w podstawowej jednostce organizacyjnej Związku lub niższej jednostce organizacyjnej Związku działającej u danego pracodawcy nie mogą pełnić:
  - 1) pracodawca,
  - 2) osoba zarządzająca zakładem pracy,
  - 3) osoba upoważniona w imieniu pracodawcy do nawiązywania lub rozwiązywania stosunku pracy.
4. Funkcji związkowych na poziomie ponadzakładowym, z wyjątkiem funkcji delegata do władzy stanowiącej, nie mogą pełnić osoby wymienione w postanowieniach § 47 ust. 3 pkt 1 i 2 Statutu, z zastrzeżeniem postanowień ust. 9.
5. Funkcji związkowych, z wyjątkiem funkcji delegata do władzy stanowiącej, nie można łączyć z mandatem posła i senatora.
6. Funkcji związkowych nie można łączyć z kierowniczymi stanowiskami w organach władzy i administracji państwowej i samorządowej oraz we władzach innych instytucji, pełniących funkcje publiczne. Wykaz tych stanowisk określa uchwała Komisji Krajowej.
7. Funkcji związkowych nie można łączyć z kierowniczą funkcją w organach organizacji politycznych.
8. Funkcją związkową, o której mowa w niniejszym paragrafie, jest członkostwo we wszystkich władzach Związku, oprócz członkostwa we władzy stanowiącej jednostki organizacyjnej Związku, którą tworzą wszyscy członkowie danej jednostki.
9. Zakaz łączenia funkcji, określony w postanowieniach ust. 4, nie dotyczy osób dokonujących czynności w imieniu pracodawcy lub zarządzających zakładem pracy w strukturach organizacyjnych Związku oraz zatrudniających pracowników w podmiotach tworzonych lub współtworzonych przez Związek bądź jednostkę organizacyjną Związku. Powyższe zasady stosuje się także do pracodawców, w odniesieniu do których Związek lub jego jednostka organizacyjna jest podmiotem dominującym, w rozumieniu przepisów kodeksu spółek handlowych, stosowanych odpowiednio.

10. Zakazy dotyczące łączenia funkcji, o których mowa w ust. 4 - 7, stosuje się odpowiednio do wewnętrznych jednostek organizacyjnych wszystkich ponadzakładowych jednostek organizacyjnych Związku, o których mowa w §§ 23 i 29 Statutu.

§ 13

Mandat członka władzy stanowiącej, członka władzy wykonawczej lub kontrolnej traci ważność w przypadku:

- 1) ustania członkostwa Związku;
- 2) ustania członkostwa w jednostce organizacyjnej Związku do władzy, której dokonany został wybór;
- 3) pisemnej rezygnacji z pełnionej funkcji;
- 4) odwołania przez władzę, która dokonała wyboru;
- 5) zaistnienie sprzeczności z postanowieniami § 47 Statutu NSZZ „Solidarność”; zakończenie pełnienia funkcji z tego powodu ustala władza wykonawcza określona w § 49 Statutu NSZZ „Solidarność”. Powyższe ustalenia dotyczą również zobowiązania zawartego w oświadczeniu, o którym mowa w § 12 ust. 1, które musi być wykonane nie później niż 30 dni od momentu dokonania wyboru i niespełnienie tego wymogu powoduje zakończenie pełnienia funkcji z wyboru, co stwierdza władza wykonawcza, określona w postanowieniach § 49 Statutu NSZZ „Solidarność”.

Postanowienia końcowe

§ 14

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Tracą moc uchwały: nr 24 VI KZD, nr 10 VIII KZD oraz nr 4 IX KZD.

Wasilków, 13 października 2005 r.

XIX Krajowy Zjazd Delegatów
NSZZ „Solidarność”

Przewodnicząca Prezydium Zjazdu

Bożena Borys-Szopa